



Te Kura Kaupapa Māori o Ngāti Ruanui

Tērā tētehi kura kaupapa Māori e noho ngātahi me tō rātou iwi. Ko te Kura Kaupapa Māori o Ngāti Ruanui kei roto i te iwi o Ngāti Ruanui kei te take o Taranaki maunga, ko Aotea te waka.

Kei te taone o Te Hāwera tēnei kura e noho ana ko te pito tonu o tēnei iwi. Mai i tōna rewatanga ka noho te kura ki raro i te mana whakahaere o te Rūnanga o Ngāti Ruanui i taua wā. Kei runga i to rātou poari whakahere he tūru e wātea ana mō te iwi.



Tata muri mai i te whakatutukinga i ngā kereme whenua ki roto i a rātou ka whakatūria e te iwi he wāhanga mātauranga kia horahia i ngā take mātauranga kei mua i te aroaro o te iwi. Katahi ka whakaritehia he rautaki mātauranga mō Ngāti Ruanui ake. Ko tētehi o ngā tino whāinga ko te tautoko ki tō rātou kura kaupapa Māori o Ngāti Ruanui. Kua mārama pai rātou koirā tētehi huarahi kia ora pai ai te reo o Ngāti Ruanui me ōna tikanga, me ōna mātauranga.

Nō reira i te tīmatanga o te whānau whānui hikoitanga ki te whakatutuki i te āhua o te ākongā arā, ko te titiro whakamua, ka hikoi tahi ko te iwi o Ngāti Ruanui me te kura.

Ki roto i ngā huinga ā-whānau i reira te pou mātauranga o Ngāti Ruanui, ko Jenny Kershaw tōna ingoa. Ko tāna mō te iwi ko te whakahaere i ngā kaupapa mātauranga kia hono te iwi ki te kura, ko te kura ki te iwi hoki. Ko te tūru i tohua mō te iwi i runga i te poari kura, i riro i a Turangapito Parata. Ko ia tētehi o ngā tino tauheke o Ngāti Ruanui.



Ka tō he rā, ka rere he rā

E ai ki te tumuaki o te kura a Mama Kumeroa, he kanohi, he māngai rāua mō te iwi.

Ka kawē atu ngā tumanako o te kura ki te rūnanga ki te iwi whānui

Ahakoā, kāore e taea e te māngai ā-iwi te tae atu ki ngā hui katoa, me te aha, e ruarua noa iho ngā tāngata i tae atu ki ngā huinga whānau, ka puta tonu te āhua o te ākongā o Ngāti Ruanui me te aha, kei reira tonu ngā whakaaro o te iwi me te whānau.

Ka kī mai a Mama ko te tūāpapa o te āhua o te ākongā, kei te take o Taranaki maunga.

Anō nei ko te tūāpapa o te kura ko te reo ‘ko tōku reo, ko tōku taonga, ko tōku taonga,



ko tōku reo’. Arā, tērā tētehi whāinga nui o te iwi o Ngāti Ruanui kia whakapakari te reo o Ngāti Ruanui ki waenganui i a rātou.

Kia hoki anō ki te tauira kua whakaritehia e te whānau arā ko te āhua o te maunga. Kia ngana te akonga kia piki taumata ‘kia eke te akonga ki tōna ake taumata’ ā, ka tae atu ki te tihi o te maunga i a ia i te kura kātahi kua rite ia mō ‘tuku kia rere ki te ao’.

Ka kī anō te āhua o te ākongā ‘ko te ākongā te pūtaka o te ao’ ko tōna ao kei roto o Ngāti Ruanui ko tōna ao ko te ao whānui. E kī ana te whānau ka mōhio katoa ia ki tōna tūrangawaewae nōna te ao. Kātahi ‘ka pumau te ākongā ki a ia anō’ ka tū whakahīhī, ka tū rangatira, ka tū māia i ōna hikoinga i ngā tau kei mua i tōna aroaro.

Engari ko te kōrero whakamutunga o te āhua o te ākongā o tēnei whānau e kī ana, ‘me mahi tahi te kura whānau, iwi, hapū, poari’. Ka kite, ka rongō kei te whakatinanahia taua kōrero rā e tēnei whānau me te iwi o Te Kura Kaupapa o Ngāti Ruanui.